

**DRUŠTVO ZA RAZVOJ
SLOVENSKEGA PODEŽELJA**

Datum: 14.1.2011

**Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano
Direktorat za kmetijstvo
Dunajska cesta 22
1000 Ljubljana**

Zadeva: Pripombe in mnenja na predlog Uredbe o ukrepih 1., 3. in 4. osi Programa razvoja podeželja Republike Slovenije za obdobje 2007-2013 v letih 2011-2013, ki se nanašajo na spremembe izvajanja ukrepov LEADER.

Spoštovani,

Skladno z vašim pozivom št. 007-355/2010/8 k predložitvi mnenj na predlog Uredbe o ukrepih 1., 3. in 4. osi Programa razvoja podeželja Republike Slovenije za obdobje 2007 – 2013 v letih 2011 – 2013, vam pošljamo usklajena mnenja in pripombe Lokalnih akcijskih skupin do sprememb v izvajanju ukrepov LEADER.

Goran Šoster, l.r.

Društvo za razvoj slovenskega podeželja

I. UKREPI 4. OSI - LEADER

92. člen (pristop LEADER)

V Republiki Sloveniji se pristop LEADER izvaja skladno z 61. členom Uredbe 1698/2005/ES.

93. člen (lokalna akcijska skupina)

(1) Pristop LEADER izvajajo lokalne akcijske skupine (v nadaljevanju: LAS), ki so prejele odločbo o dodelitvi statusa delujoče LAS na podlagi Javnega razpisa za izbor in potrditev LAS, upravičenih do sredstev za izvajanje pristopa LEADER (Uradni list RS, št. 21/08) ali Javnega razpisa za izbor in potrditev LAS, upravičenih do sredstev za izvajanje pristopa LEADER (Uradni list RS, št. 76/08) (v nadaljevanju: javna razpisa za izbor in potrditev LAS).

Pripomba LAS

Če povzamemo zgornjo navedbo, to pomeni, da bo prejeta odločba ali podpisana pogodba, ki smo jo LAS prejele na podlagi prijave na razpis s spremembo programa po tej uredbi veljavna. Pri pogodbeno ustanovljenih LASih bodo zastopniki isti kot doslej. Upravljevec pa se bo določil s pomočjo javnega razpisa. Zakoniti zastopnik bo tako še vedno odgovoren za upravljanje s sredstvi, namenjenimi za izvedbo ukrepov LEADER, za izplačevanje zahtevkov, vodenje finančnega stanja na področju LAS. Hkrati bo obvezan k članstvu LAS, saj je razpis to pogojeval. A ne bo prejemal nobenih sredstev za to vlogo iz naslova delovanja LAS in občin. Ta dikcija je za zakonite zastopnike/pooblaščenca popolnoma nesprejemljiva.

(2) Za namen uresničevanja ciljev lokalnih razvojnih strategij člani LAS sklenejo pogodbo o sodelovanju, v kateri morajo biti ~~določeni določena člani sestava organa~~ov nadzora in odločanja LAS. Naloge, odgovornosti in postopki sprejemanja odločitev za vsak organ v LAS morajo biti jasno in pregledno opredeljeni v ustanovitvenih aktih ali pogojih delovanja.

Pripomba LAS

V pogodbi, kot temeljnemu aktu so navedeni pogoji za pristop k partnerstvu in medsebojna razmerja ter vloga posameznega organa. Člani običajno k partnerstvu pristopijo npr. s pristopno izjavo in izmed sebe izvolijo predstavnike v organe odločanja. Delovanje organov določanja opredeljujejo poslovnik. Nesmiselno je člane organa nadzora in odločanja uvrščati v osnovno pogodbo, saj je pristop v članstvo prostovoljen. V kolikor bi upoštevali zgornjo dikcijo, bi bilo potrebno večkratno spreminjanje ustanovne pogodbe, zaradi vstopov ali izstopov novih članov, kar se nam ne zdi sprejemljivo.

Komentar [G1]: določena sestava organa nadzora

(3) Če LAS ni organizirana kot pogodbeno partnerstvo se mora ustrezno preoblikovati. Preoblikovane LAS morajo na MKGP najkasneje do prve predložitve načrta izvedbenih projektov (v nadaljevanju: NIP) posredovati sklenjeno pogodbo med partnerji LAS in izpolnjeno osebno izkaznico LAS, skladno s prilogo 1 te uredbe.

Pripomba LAS

Problematiko organizacijske oblike LAS smo preučevali že na skupnem sestanku predstavnikov MKGP in ožje delovne skupine, imenovane s strani LAS, ki je potekal 19.8.2010 na MKGP in na posvetu LAS v Lenartu, 3.9.2010, kamor so bili vabljeni tudi predstavniki MKGP. Na teh sestankih je bilo govora o potrebnem prestrukturiranju Lokalnih akcijskih skupin, ki niso organizirane kot pogodbeno partnerstva, kar pogojuje tudi Ministrstvo za finance (v nadaljevanju MF) v svojem dopisu št. 900-93/2008/12 z dnem 7.6.2010 do Skupnosti občin Slovenije. MF navaja, da je najbolj primerna oblika izvajanja pristopa LEADER organiziranje LAS v pogodbeno pravni organizacijski obliki.

V dopisu Odgovor na sklep s sestanka 19.8.2010 med delovno skupino LAS in MKGP smo vas prosili, da nam posredujete odgovore na temo preoblikovanja LAS, ki nam še niso jasna, a nam odgovora do danes še niste posredovali. V dopisu MF ni navedeno, pri katerem partnerju se lahko oblikuje partnerstvo. Javni razpis za pridobitev statusa delujoče LAS je pogojeval, da mora biti pooblaščenec eden od partnerjev LAS, ki je določen v pogodbi. Ta partner ne sme biti fizična oseba. LAS mora imeti poseben transakcijski račun oz. izločen podračun, katerega lastnik in skrbnik je pogodbeno določen partner. V tem sklopu prosimo za jasno navodilo, kdo je lahko pooblaščen predstavnik z vidika oblikovanja sklada LAS oz. zasebnih sredstev LAS, ki jih nekatere LAS imajo.

Ravno tako smo v zgoraj navedenem dopisu predlagali postopek preoblikovanja za neustrezno oblikovane LAS, za katerega še vedno ne vemo, če je ustrezen. Predlagali smo sledeči postopek:

- Občine izstopijo iz društva, ki do sedaj predstavlja LAS. Vsi ostali člani ostanejo člani društva. Društvo v nazivu več ne vključuje oznake LAS, ostane pa tripartitno sestavljeno, da zagotavlja pogoje za delovanje konzorcijske LAS!
- Sklene se partnerska pogodba o ustanovitvi LAS (konzorcijska pogodba) med občinami in društvom. Ta sklenjena konzorcijska pogodba je odslej LAS. (Tu je bilo predlagano, da MKGP na MF posreduje en vzorec pogodbe za potrditev pravilnosti rešitve!)
- Partnerji iz konzorcijske pogodbe določijo zastopnika oz. pooblaščenca – to je sedanje društvo, ki odslej zastopa LAS. TRR, naslov idr. ostane nespremenjeno.
- Novo ustanovljeno partnerstvo oblikuje nove organe odločanja, ki vključuje tudi predstavnike občin.

Lokalne akcijske skupine MKGP seznanjamo, da na temo problematike izvajanja programa LEADER, ki se nanaša na vodenje in upravljanje LAS nismo prejele nikakršnih navodil s strani MF. Do nas je prispel le dopis, ki ga je MF posredoval do Skupnosti občin Slovenije, vsem občinam v Sloveniji in Ministrstvu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano.

Lokalne akcijske skupine med ustanovitelji LAS in organih odločanja LAS ne moremo pričeti postopkov preoblikovanja, če ne vemo-nimamo uradne pisne podlage od MKGP oziroma MF,

katera zakonska določila so kršena z obstoječim delovanjem in kako bi kršenje teh določil z novo obliko preprečili.

Predlagamo, da Lokalne akcijske skupine skupaj z MKGP in MF pripravimo enoten predlog za vse LAS, ki se morajo preoblikovati.

(4) Organiziranost LAS:

1. LAS mora biti sestavljena po načelu tripartitnosti iz predstavnikov različnih interesnih skupin in socialno-ekonomskih sektorjev, in sicer:

- a) javnega sektorja (npr. občine, javni zavodi in druge javne institucije),
- b) ekonomskega sektorja (npr. podjetniki, podjetja, kmetje podjetniki in druge ekonomske institucije) ter
- c) zasebnega sektorja (npr. zainteresirani posamezniki, kmetje, kmečke ženske in mladi, društva, nevladne organizacije in drugi predstavniki civilne družbe);

2. predstavniki ekonomskega in zasebnega sektorja morajo na ravni odločanja predstavljati vsaj 50 odstotkov glasov.

~~(5) LAS z javnim razpisom izbere upravljavca. LAS za izvedbo javnega razpisa za izbor upravljavca pooblasti eno izmed občin, ki je partnerica v LAS. LAS najkasneje do prve predložitve NIP predloži dokazila o izvedbi javnega razpisa za izbor upravljavca in sklenjeno pogodbo med LAS in upravljavcem.~~

Pripomba LAS

Lokalne akcijske skupine že vseskozi opozarjamo, da s strani MF ni razmejena vloga pooblaščenca, pri katerem je vzpostavljeno pogodbeno partnerstvo in upravljavca, ki izvaja vodenje LAS. Naše ugotovitve smo na MKGP že posredovali v dopisu Odgovor na sklep s sestanka 19.8.2010 med delovno skupino LAS in MKGP.

Večina LAS, ki je pogodbeno organizirana ima že v pogodbi o ustanovitvi navedenega **pooblaščenca, upravljavca in finančni organ**. Vse tri je izbralo oz. pooblastilo partnerstvo, ki je nastalo po načelu tripartitnosti iz predstavnikov različnih interesnih skupin in socialno-ekonomskih partnerjev za celotno programsko obdobje 2007-2013. Partnersko pogodbo z navedeno vsebino so podpisali vsi člani LAS. LASi tudi ugotavljamo, da so pooblaščenca hkrati imenovani tudi za upravljavce ter za LAS opravljajo vse naloge upravljanja.

LASi smo mnenja, da smo pri izboru pooblaščenca, upravljavca in finančnega organa ravnali transparentno in v skladu z razpisnimi pogoji, saj so bili za opravljanje nalog izbrani subjekti, ki imajo na območju LAS največ izkušenj na področju razvoja podeželja. Z izborom je soglašalo partnerstvo LAS. Predlagamo, da se upravljavca in finančni organ določi s pogodbo za obdobje izvajanja, vrednost opravljenih nalog pa z letnim aneksom k pogodbi, ki bo vezan na letni program dela LASa in to brez javnega razpisa.

Komentar [G2]: Predlagamo črtanje celotne točke 5 člena 93 (utemeljitev spodaj). Skupno stališče LAS je, da bo vztrajanje MKGP in MF pri razpisu za izbor upravljavca onemogočilo nadaljevanje izvajanja programa LEADER. Prepričani smo, da bi v tem primeru ostala večina preostalih sredstev 4. Osi PRP neizkoriščena.

Člani posamezne LAS so pooblaščenca in upravljavca imenovali že pred oddajo prijave na razpis in se medsebojno dogovorili, kako bodo zagotavljali sredstva za delovanje in za izvajanje projektov, o katerih odloča partnerstvo.

Lokalne akcijske skupine smo glede na tolmačenje MF, ki v dopisu do Skupnosti občin ne navaja, vzroka za izbor upravljavcev preko javnega razpisa, mnenja, da gre za nerazumevanje pristopa LEADER in delovanja LAS.

Naloge upravljavca ne smemo enačiti z nalogami izvajalca določenih storitev za LAS, saj izvajalec, ki prevzema samo določeno storitev in prevzema samo odgovornost iz naslova izvedbe storitve, ne pa tudi odgovornosti pravne osebe LAS-a. Tako LAS-i, ki so ustanovljeni kot pravne osebe, nimajo pa ustreznih kadrov za izvajanje nalog LAS-ov, lahko izberejo izvajalca za ta dela. Vendar je tudi v tem primeru potrebno videti kdo so sofinancerji stroškov delovanja LAS. V primeru, da so to Občine (v večini primerov so) in so izvajalci razvojne institucije, je potrebno gledati 17. člen Zakona o javnem naročanju (8. alineja). Ta govori o izjemah pri javnem naročanju in se glasi: »Pogodbe sklenjene med enim ali več naročniki in enim ali več gospodarskimi subjekti, nad poslovanjem katerih imajo ti naročniki nadzor, primerljiv nadzoru nad notranjimi organizacijskimi enotami naročnika. Pri tem mora biti izpolnjen pogoj, da gospodarski subjekti sklepajo pogodbe, upoštevaje določila tega zakona, tudi v primeru, če sami niso naročniki in da je ponudbena cena enaka ali nižja od cene na trgu.« To so tako imenovana in house naročila.

Ker so občine ustanoviteljice tako LAS, kot tudi razvojne institucije imajo nad temi organi tudi nadzor, razpisi za storitve niso potrebni. Naloge, ki so predmet sofinanciranja so razvojne, delo razvojnih institucij pa ne more biti profitno. Torej je cena storitev enaka ali nižja kakor na trgu za enako storitev. Glede na zgoraj navedene ugotovitve ni potrebe po izboru izvajalca z javnim razpisom, v kolikor te naloge izvajajo institucije katerih ustanovitelji so sofinancerji nalog, ki jih opravljajo.

Navajamo še, da je v javnih zavodih in institucijah, katerih ustanoviteljice so občine, zagotovljena visoka stopnja nadzora z vidika finančnega poslovanja. Občina preko organa nadzora – sveta zavoda ali upravnega odbora nadzira njegovo delovanje. Občine iz tega razloga ne vidijo potrebe za objavo javnega razpisa za upravljavce LAS.

Ugotavljamo tudi, da občine nimajo pooblastil za izvedbo razpisa za naloge, ki se nanašajo na ekonomski in zasebni sektor. Upoštevati pa je potrebno, da imajo nekatere LAS tudi zasebna sredstva, ki jih zbirajo preko članarin in donacij.

Zakoniti zastopniki in hkrati upravljavci imajo z LAS sklenjene pogodbe za celotno programsko obdobje, v kolikor poslujejo skladno s pogodbo, bi bila prekinitve pogodbe sporna, škoda pa izterljiva.

(6) Upravljavec LAS mora biti sposoben upravljati z javnimi skladi in zagotavljati zadovoljivo transparentno delovanje partnerstev. To pomeni, da ima ustrezne reference s področja črpanja evropskih sredstev, je usposobljen voditi ločeno računovodstvo za potrebe izvajanja ukrepov LEADER ima ustrezne reference na področju izvajanja programa LEADER, dobro

pozna problematiko območja LAS in ima administrativno usposobljen kader za izvajanje nalog upravljavca LAS.

LAS je dolžan voditi ločen račun oziroma podračun za izvajanje programa LEADER.

Pripomba LAS

Menimo, da dikcija pod (6) ni dovolj jasno definirana. Ne predstavljamo si, kaj pomeni zadovoljivo delovanje partnerstva in tudi ne kaj so ustrezne reference upravljavca in osebja, ki bo ukrepe LEADER izvajala. Dikcija vodenja ločenega računovodstva za potrebe izvajanja ukrepov LEADER tudi ni dovolj jasna. V kolikor bo upravljavec izbran preko javnega razpisa in bo za LAS opravljal storitev vodenja, je potrebno vzpostaviti le ločeno stroškovno mesto.

Tisti, ki bo kontroliran glede upravljanja z evropskimi sredstvi LEADER (izplačevanje zahtevkov v roku) pa bo dejansko zakoniti zastopnik. Ta pa bo sopolisnik tudi vseh zahtevkov, pogodb in drugih pravnih aktov, ki bodo vsebovale finančne posledice.

Zakoniti zastopnik bo glede na to dikcijo moral verjeti upravljavčevi sposobnosti upravljanja Lokalne akcijske skupine, njegovi kontroli nad izvedbo projektov ter pripravi zahtevkov. V končni fazi pa bo v primeru, da prijavitelj ne bo izpolnil pogodbenih obveznosti, moral poskrbeti za vračilo sredstev in od prijavitelja izterjati že prejeta sredstva.

(7) Naloga upravljavca LAS je opravljanje storitev in strokovnih nalog za namen izvedbe ukrepov LEADER.

Pripomba LAS

V kolikor gre zgolj za storitev, upravljavec ne bo opravljal razvojnih nalog, ki vključujejo svetovanja, koordinacijske sestanke, pomoč pri izvajanju projektov, predstavitev projektov občinskim svetom, dodatnih promocijskih aktivnosti, ki ne bodo predhodno usklajene in določene v pogodbenem razmerju ter ostalih aktivnosti, ki jih trenutno upravljavci opravljajo. Hkrati pa LAS ne uresničuje ciljev LRS samo s pomočjo LEADER sredstev. Pomembno je poznavanje celotnega Programa razvoja podeželja, obveščanje prebivalcev LAS o ostalih ukrepih PRP, poznavanje strateških dokumentov na območju LAS, poznavanje projektov, ki se na območju LAS izvajajo, sodelovanje z inštitucijami na območju LAS in izven ter ostalih nalog, ki jih razvojne institucije kot upravljavci LAS opravljajo. Lokalne akcijske skupine smo mnenja, da upravljanje LAS nikakor ne moremo obravnavati le kot storitev.

~~(8) Upravljavec LAS ne sme biti član organov nadzora in odločanja LAS.~~

Pripomba LAS

Zgornja navedba ni jasna. Javni razpis za izbor upravljavcev pogojuje, da mora biti zakoniti zastopnik eden izmed članov LAS, upravljavec pa ne sme biti član organov nadzora ali odločanja. Poslovniki nekaterih LAS določajo, da je organ odločanja tudi skupščina ali zbor

članov, ki na primer potrjuje program dela LAS, v kolikor je zakoniti zastopnik tudi upravljavec, se navedba izključuje

ali

kot druga možnost, upravljavec LAS je lahko član LAS, le da ta nima glasovalnih pravic.

(9) Odgovorna oseba LAS je predsednik organa odločanja LAS, ki lahko določi namestnika, vendar to ne sme biti predstavnik upravljavca LAS.

94. člen (območje izvajanja pristopa LEADER)

(1) Pristop LEADER se izvaja na območjih, na katerih so bile do veljavnosti te uredbe ustanovljene LAS.

(2) Območje LAS, mora izpolnjevati naslednja temeljna merila:

- a) na njem živi od 5 000 do 150 000 prebivalcev,
- b) gostota prebivalcev na kvadratni kilometer ne sme presegati povprečja v Republiki Sloveniji,
- c) povezano je v homogeno celoto,
- d) zagotavlja dovolj človeških in finančnih virov, da se lahko podpira trajnostna razvojna strategija,
- e) območja LAS se ne smejo prekrivati,
- f) pri odstopanju od merila števila in gostote prebivalcev je treba oblikovanje takega območja posebej utemeljiti.

(3) LAS se lahko priključijo nova območja, ki doslej še niso bila vključena v nobeno izmed LAS, pri čemer mora LAS ostati geografsko zaključena celota. V tem primeru mora LAS najkasneje do prve predložitve NIP, predložiti pogodbo med partnerji, dopolnjeno lokalno razvojno strategijo in osebno izkaznico LAS skladno s priloženo 1 te uredbe.

Pripomba LAS

V primeru oblikovanja novih občin na območju že ustanovljene LAS (torej dveh občin iz ene – ki pa je že članica LAS), velja obstoječa LRS in osebna izkaznica LAS. K partnerski pogodbi oz. ustanovitveni pogodbi LAS se zgolj sklene aneks, ki ga podpiše predsednik LAS in odgovorna oseba novo nastale občine.

(4) Priključitev novega območja pomeni zgolj širitev območja izvajanja pristopa LEADER, nima pa posledic na izračun višine pravic porabe. Pravice porabe finančnih sredstev po posamezni LAS ostanejo enake kot so bile potrjene s potrditvijo statusa LAS pred priključitvijo novih območij.

Pripomba LAS

4 točka je v nasprotju s točko 1 tega člena, saj ta pogojuje, da se pristop LEADER izvaja na območjih, na katerih so bile do veljavnosti te uredbe ustanovljene LAS.

(5) Seznam delujočih LAS in območja, ki jih posamezna LAS pokriva so objavljena na spletni strani MKGP.

95. člen (lokalna razvojna strategija)

(1) Lokalna razvojna strategija mora biti oblikovana skladno s točko (a) prvega odstavka 62. člena Uredbe 1698/2005/ES in izdelana za območje posamezne LAS.

(2) Lokalna razvojna strategija mora vsebovati naslednje vsebine:

- a) značilnosti območja LAS (splošne geografske značilnosti, gospodarski položaj, demografske in sociološke značilnosti, opis dosedanjih aktivnosti na območju LAS),
- b) analizo SWOT glede razvojnih možnosti območja,
- c) razvojno vizijo,
- d) strategijo izvedbe,
- e) usklajenost z regionalnimi razvojnimi programi ter ostalimi programi in politikami na območju LAS;
- f) predložitev predstavitve LAS mora vsebovati naslednje vsebine:
  - osnovne podatke o LAS,
  - opis nastanka LAS,
  - naloge in sestavo organov LAS,
  - metodologijo za izbiro izvedbenih projektov.

96. člen (ukrepi LEADER)

V skladu s 63. členom Uredbe 1698/2005/ES se sredstva namenijo za naslednje ukrepe 4. osi (LEADER):

1. Izvajanje lokalnih razvojnih strategij,
2. Spodbujanje medregijskega in čezmejnega sodelovanja,
3. Vodenje LAS, pridobivanje strokovnih znanj in animacija območja (v nadaljevanju: Vodenje LAS).

97. člen (predmet podpore)

(1) Za ukrep Izvajanje lokalnih razvojnih strategij je predmet podpore izvedba projektov za uresničevanje ciljev lokalne razvojne strategije preko projektov predvidenih v NIP;

(2) Za ukrep Spodbujanje medregijskega in čezmejnega sodelovanja je predmet podpore izvedba projektov za uresničevanje ciljev lokalne razvojne strategije preko projektov

sodelovanja predvidenih v NIP; ki jih izvajata dve ali več LAS oziroma vsaj ena LAS skupaj z eno ali več primerljivimi skupinami v skladu z 39. členom Uredbe 1974/2006.

(3) Za ukrep Vodenje LAS so predmeti podpore:

1. upravljanje in delovanje LAS,
2. animacija podeželskega prebivalstva za izvajanje ukrepov LEADER,
3. pridobivanje strokovnih znanj za uspešno uresničevanje lokalnih razvojnih strategij.
4. izmenjava izkušenj, prenos dobrih praks in pretok informacij med LAS.

98. člen (upravičeni stroški)

(1) Upravičeni stroški za izvajanje ukrepa Izvajanje lokalnih razvojnih strategij in ukrepa Spodbujanje medregijskega in čezmejnega sodelovanja so:

1. stroški koordinacije in vodenja projekta, stroški dela za izvajanje vsebin v projektu

Pripomba LAS

Doda naj se kot upravičen strošek, »strošek dela za izvajanje vsebin v projektu« oz. človeški viri.

2. stroški materiala, opreme in storitev, nastalih z izvedbo projekta
3. prispevek v naravi, skladno s 54. členom Uredbe 1974/2006/ES,
4. stroški promocije in obveščanja javnosti o projektu,
5. splošni stroški, ki so neposredno povezani z izvedbo projekta, kot so študije izvedljivosti in strategije, v primeru izvedbe naložb pa tudi honorarji arhitektom, inženirjem in svetovalcem ter stroški pridobivanja dokumentacije in dovoljenj.

(2) Upravičeni stroški za izvajanje ukrepa Vodenje LAS, ki zajema aktivnosti vodenja, upravljanja, usposabljanja, animacije, informiranja in obveščanja javnosti LAS so:

- ~~1. stroški vodenja,~~
- ~~2. stroški upravljanja,~~
- ~~3. stroški usposabljanja,~~
- ~~4. stroški animacije,~~
- ~~5. stroški informiranja in obveščanja javnosti,~~
1. stroški dela

2. stroški materiala in storitev,

3. stroški opreme

(3) Upravičeni stroški pri izvedbi ukrepa Izvajanje lokalnih razvojnih strategij in ukrepa Spodbujanje medregijskega in čezmejnega sodelovanja so stroški, ki nastanejo od datuma oddaje NIP na MKGP pa do zaključka projekta, ~~ki ne sme biti zaključen pred izdajo odločbe o potrditvi NIP.~~ V primerih, ko se projekt zaključi pred izdajo odločbe o potrditvi NIP, se lahko zahtevek za povračilo sredstev odda po potrditvi NIP.

Pripomba LAS

Na osnovi izkušenj, ki jih imamo s postopkom odobritve LIN/NIP, gre za zelo omejevalno določilo. V primerih, ko se bodo projekti pričeli izvajati pred potrditvijo NIP, bo potrebno zaprosilo za podaljševanje projekta. S tem pa bomo hitro izkoristiti možnosti za trikratno spremembo NIP. Upoštevati je potrebno, da je izvedba projektov odvisna od mnogih dejavnikov (partnerstva, letnih časov, planiranje sredstev,...). Dikcija naj se nadomesti, da se zahtevek za povračilo sredstev lahko vložijo po potrjenem NIP.

(4) Ne glede na prejšnji odstavek so do podpore upravičeni tudi morebitni splošni stroški, ki so nastali po 1. januarju 2007 do vložitve zadnjega zahtevka za izplačilo sredstev.

(5) Upravičeni stroški pri izvajanju ukrepa Vodenje LAS so stroški nastali od izdaje odločbe o potrditvi statusa LAS do vložitve zadnjega zahtevka za izplačilo sredstev, vendar najkasneje do 30. junija 2015.

(7) Poleg neupravičenih stroškov iz 3. točke 71. člena Uredbe 1698/2005/ES se podpora ne dodeli za:

1. nakup patentiranih pravic, strokovnega znanja in izkušenj, licenc in nepatentiranega tehničnega znanja;
2. stroške materiala, opreme in storitev, namenjenih za zasebno rabo,
3. plačilo taks in drugih dajatev v upravnih postopkih,
4. plačilo zavarovalnih premij,
5. plačilo davkov, carin in dajatev pri uvozu,
6. bančne stroške in stroške garancij,
7. stroške opominov, zamudne obresti in trošarine,
8. nakup rabljene opreme,
9. stroške materiala in storitev vezanih na aktivnosti v ribištvu in ribogojstvu
10. štipendije in nagrade,

Pripomba LAS

Pojasni naj se, kaj se smatra kot nagrada.

11. prevozna sredstva, ki so lahko namenjena zasebni rabi,

Pripomba LAS

Pojasni naj se dikcija prevozna sredstva, ki so »lahko« namenjena zasebni rabi.

12. članarine, ki niso neposredno povezane s pristopom LEADER.

Pripomba LAS

Z obstoječo dikcijo, brez dodanega besedila, ki ga predlagamo, članarina, ki jo plačamo za članstvo v DRSP ni upravičen strošek. Glede na to, da DRSP prevzema funkcijo povezovalca in koordinatorja LAS, ta dikcija ni sprejemljiva.

13. nakup kmetijske in gozdarske mehanizacije ~~in opreme;~~

Pripomba LAS

S to zahtevo bi izključili možnost nakupa opreme, ki so jo po naših izkušnjah prijavitelji nakupovali v projektih_in je bila potrebna za izvedbo projekta in se neposredno ne nanaša na kmetijsko dejavnost.

~~14. nakup IKT opreme za namen izvedbe delavnic, izobraževanj, seminarjev, enodnevnih dogodkov;~~

Pripomba LAS

Z dikcijo neupravičenosti nakupa opreme za enodnevne dogodke se načeloma strinjamo, vendar je pogost primer nakupa tovrstne opreme nujno potreben za izvedbo samega projekta, kakor tudi izvajanja aktivnosti, ki so bile v projektu začete in se bodo po zaključku projekta nadaljevale.

Oblikovano: Barva pisave: Barva po meri(79;129;189)

15. naročnine na časopise in drugo periodiko, ki ni neposredno povezana s pristopom LEADER,

16. izobraževanja, usposabljanja in ogledi dobrih praks, ki niso neposredno povezani s pristopom LEADER.

Pripomba LAS

Pojasni naj se, kaj se smatra za izobraževanja, usposabljanja, ki niso neposredno povezana s pristopom LEADER. Za dobro pripravo projektov in za delovanje partnerstva so nujna izobraževanja tudi na področju projektnega vodenja, upravljanja z javnimi financami, priprava javnih naročil, na področju spremembe zakonodaje in druga usposabljanja ter izobraževanja, ki vodijo k pripravi kakovostnih projektov in tudi h kakovostni izvedbi projektov.

99. člen
(upravičenci in končni prejemniki sredstev)

- (1) Upravičenci do sredstev za izvajanje ukrepov LEADER so LAS.
- (2) Končni prejemniki sredstev v primeru izvajanja ukrepa Izvajanje lokalnih razvojnih strategij so nosilec projekta ter partnerji v projektu.
- (3) Končni prejemniki sredstev v primeru izvajanja ukrepa Spodbujanje medregijskega in čezmejnega sodelovanja jeso LAS, ter partnerji v projektu.
- (4) Končni prejemnik sredstev v primeru izvajanja ukrepa Vodenje LAS je LAS.

Pripomba LAS

V kolikor prav razumemo 4. točko, bodo sredstva za vodenje LAS bremenila zakonitega zastopnika, kot končnega prejemnika sredstev in ne upravljavca, ki bo opravil storitev in dejansko ta sredstva prejel. Ali hkrati to pomeni, da bo LAS moral plačati tudi storitev do upravljavca pred oddajo zahtevka na MKGP, v kolikor bo v tem primeru šlo za račun, ki ga bo le ta predložil do MKGP?

100. člen
(obseg razpoložljivih sredstev za posamezno LAS)

- (1) Obseg razpoložljivih sredstev za posamezno LAS se določi v odločbi o pravici do sredstev.
- (2) Za izvajanje ukrepa Vodenje LAS lahko LAS nameni do vključno 20 odstotkov vrednosti javnih izdatkov lokalne razvojne strategije. Če MKGP ob pregledu zahtevka za izplačilo sredstev Vodenje LAS ugotovi, da je delež izplačanih sredstev za Vodenje LAS ~~na dan prejema zahtevka ob koncu programskega obdobja 2013~~ presegel 20 odstotkov izplačanih javnih sredstev za lokalno razvojno strategijo, zahtevek s sklepom zavrže. ~~LAS lahko zahtevek ponovno vloži, ko je predpisano razmerje ponovno vzpostavljeno.~~

Pripomba LAS

Če prav razumemo, je vlaganje zahtevkov za delovanje vezano na izplačevanje zahtevkov za izvajanje LRS. Glede na dolgotrajne postopke izplačevanja sredstev s strani MKGP, pogojevanje izplačila zahtevkov za vodenje z izplačanimi sredstvi za izvajanje LRS ni smiselno. V kolikor se zavlečejo postopki za izplačevanje zahtevkov za projekte, zahtevkov za vodenje LASi sploh ne bodo mogli vlagati.

LAS zahtevke za Vodenje v letu n vlaga max 3 krat letno, zahtevki za projekte pa se vlagajo v letu n, v letu (n+1) ter po principu (n+2), načeloma šele ob zaključku projekta, saj ni (več) dovoljeno vlagati več zahtevkov za isti projekt, v kolikor je ta projekt manjše vrednosti. Poleg tega so zahtevki za Vodenje običajno izplačani v bistveno krajšem roku od zahtevkov za projekte.

101. člen
(Načrt izvedbenih projektov)

(1) LAS uresničuje cilje lokalnih razvojnih strategij preko posameznih projektov opredeljenih v NIP. NIP nadomešča letni izvedbeni načrt (v nadaljevanju: LIN) iz Uredbe o ukrepih 1., 3. in 4. osi Programa razvoja podeželja Republike Slovenije za obdobje 2007–2013 (Uradni list RS, št. 94/07) ter Uredbe o ukrepih 1., 3. in 4. osi Programa razvoja podeželja Republike Slovenije za obdobje 2007–2013 (Uradni list RS, št. 73/08 in 17/09).

(2) LAS vlaga NIP največ dvakrat letno. Zadnji NIP mora LAS predložiti do 31. oktobra 2012;

Pripomba LAS

Predlagamo, da se alineja (2) spremeni tako, da se rok podaljša za 6 mesecev. Tako bo možno na LASih projekte bolje razporediti. V kolikor bo naš namen da z delom nadaljujemo tudi v novem programskem obdobju, bo potrebno razpise postaviti tako, da se bo kakšen projekt izvajal tudi v začetku leta 2015. V nasprotnem primeru bomo težko obdržali sofinanciranje s strani občin, kot tudi strokovne kadre, ki trenutno delajo za LASE. Glede na izkušnje ob prehodu na obstoječe programsko obdobje v državah EU je pričakovati, da bo trajalo vsaj dve leti, da ne bo možno tekoče nadaljevati z delom.

Posebej pa je ta rok kratek za LASE, ki se morajo še preoblikovati – in kjer se ta postopek zaradi možnih proceduralnih zapletov pri nekaterih občinah zna precej zavleči.

3) Projekti, opredeljeni v NIP, morajo izpolnjevati naslednje pogoje:

1. biti skladni z lokalno razvojno strategijo;

2. izbrani morajo biti na transparenten način, na podlagi jasnih meril določenih v javnem ~~razpisu~~ pozivu, pri čemer ne sme prihajati do konflikta interesov;

Pripomba LAS

Predlagamo, da se beseda »razpis« nadomesti z besedo »poziv«, saj kolikor nam je znano, so vsi LAS objavljali javne pozive in ne razpise za doseganje oblikovanje LIN in bodo enako postopali tudi za pripravo NIP.

3. pred oddajo NIP na MKGP morajo NIP potrditi organ odločanja in nadzorni organ LAS pri čemer ne sme prihajati do konflikta interesov.

(4) Projekti so upravičeni do črpanja sredstev iz naslova ukrepov LEADER po potrditvi projektov iz NIP s strani MKGP.

(5) Posamezen projekt ima lahko največ dve fazi. Projekti do skupne vrednosti dodeljenih sredstev vključno do 20.000 evrov (brez DDV) imajo lahko največ eno fazo, projekti s skupno vrednostjo nad 20.000 evrov (brez DDV) pa največ dve fazi.

(6) LAS lahko v skladu s 54. členom Zkme-1 po izdaji odločbe o potrditvi NIP in pred potekom rokov za vložitev zahtevkov, vloži ~~največ tri~~ obrazložene zahtevke za spremembo obveznosti opredeljenih v odločbi o potrditvi NIP. Prenašanje sredstev med projekti znotraj

NIP, po izdani odločbi o potrditvi NIP, ni-je možno samo ob predložitvi utemeljitve novih projektnih aktivnosti ali nadomestnih projektov.

Pripomba LAS

Z določilom alinee (6) se ne strinjamo in predlagamo njegovo spremembo, kot je navedeno.

Po dosedanjih izkušnjah smo morali zaradi dolgotrajnega postopka odobritve LIN preložiti vse termenske plane projektov. Zaradi zamikov z odobritvami projektov so se spreminjala tudi partnerstva, vodje projektov, potrebno je bilo vsebinsko prerazporejati aktivnosti. **V kolikor želimo učinkovito črpati sredstva LEADER, naj se ta dikcija umakne.**

Ravno tako naj se ohrani prenašanje sredstev znotraj NIP. LASi in prijavitelji projektov projekte pripravljamo praviloma eno leto pred odobritvijo, posledično se spreminjajo cene na trgu, spremembe so tudi v sami izvedbi projektov, zato smo mnenja, da je potrebno to možnost ohraniti.

Doda naj se tudi možnost prenosa sredstev med postavkami v projektu do 20 %.

Pravice o spremembah projektov in možnost prenašanja sredstev na druge aktivnosti ali na druge projekte znotraj NIP so zagotovljene s 54. členom Zakona o kmetijstvu. Uredba teh pravic ne more omejiti! Poleg tega, pa je to povsem uveljavljena praksa pri črpanju sredstev iz strukturnih skladov EU pri vseh nam znanih programih.

(7) V primeru, da LAS skladno s 55. členom Zkme-1 v roku 30 dni od prejema odločbe o potrditvi NIP odstopi od izvedbe projekta, potrjenega z odločbo o potrditvi NIP, se mu izda nadomestna odločba, s katero se ustrezno zniža tudi pravica do koriščenja sredstev. Če LAS na MKGP posreduje obvestilo o odstopu od projekta po preteku 30 dni od prejema odločbe o potrditvi NIP, se smatra, da končni prejemnik sredstev ni izpolnil obveznosti iz odločbe o potrditvi NIP in se ukrepa skladno s 57. členom Zkme-1. Ta točka se uporabi za prejemnike sredstev, opredeljenih v 99. členu, točka 2 te uredbe.

Pripomba LAS

Doda naj se dikcija, da se 57. člen Zkme-1 uporabi za prejemnika sredstev pod točko 2, 99 člena te uredbe.

102. člen (Izvajanje lokalnih razvojnih strategij)

Za uresničevanje ciljev lokalnih razvojnih strategij preko posameznih projektov morajo biti izpolnjeni naslednji dodatni pogoji:

1. nosilec projekta mora biti partner LAS;

Pripomba LAS

Ta določba se nam zdi nesmiselna – kot obvezen pogoj in je povezana z veliko dodatnega administrativnega dela – pristopne izjave, aneksi k konzorcijski pogodbi ... Predvsem pa posledično – z včlanjenjem vseh nosilcev v aktivno članstvo v LAS - gre za nevarnost KOLIZIJE INTERESOV, saj bodo prejemniki sredstev odločali sami o sebi oziroma sami zase – tudi, če se jih izvzame iz glasovanja o lastnem projektu, pa bo načelo »vzajemnosti« povzročilo nevarnost, da bi člani LAS vzajemno glasovali za medsebojne, posledično lastne interese. Pri zahtevi obstaja nevarnost, da se bodo posamezniki v LAS vključevali samo zaradi interesa pridobitve sredstev, ne pa zaradi želje po aktivnem vključevanju v LAS. LAS bodo obremenili s postopki vključevanja (pristopnimi izjavami, aneksi k ustanovnim pogodbam, z obravnavami za vključitev novih članov v LAS s strani organov odločanja). Pojavile pa se bodo težave tudi pri sklepčnosti sej organov, saj po vsej verjetnosti takšni člani ne bodo aktivno sodelovali pri aktivnostih LAS.

Določilo je v nasprotju z odprtostjo programa 4. osi, saj so vsi so upravičenci, ne le partnerji oziroma člani LAS

2. sofinancirane aktivnosti projekta opredeljene v NIP morajo biti v celoti izvedene;

3. projekti iz NIP se morajo izvesti na območju LAS in biti namenjeni razvoju ekonomskih, človeških kulturnih in okoljskih potencialov območij LAS v Republiki Sloveniji, razen aktivnosti informiranja in obveščanja javnosti, promocija LAS, ogledi primerov dobrih praks, ki so del projekta in se lahko izvedejo izven območja tiste LAS, ki je projekt opredelila v NIP.

4. lokacija naložbe se ne sme nahajati v naseljih, katerih število presega 10.000 prebivalcev;

~~5. v primeru izvedbe projektov, katerih vrednost presega 100.000 evrov (brez DDV) in ko LAS načrtuje izvedbo projekta v dveh fazah, je potrebno v NIP priložiti izjavo banke, iz katere je razvidna finančna konstrukcija prijavljenega projekta;~~

Pripomba LAS

MKGP naj natančno navede, kakšna naj bi bila ta izjava in na podlagi česa bo banka preverila konstrukcijo prijavljenega projekta. V kolikor bo banka nudila garancijo za izvedbo projekta, je le ta verjetno plačljiva, ta strošek mora biti vključen med upravičene stroške pri projektu.

Banka ne more podati nobene »finančne konstrukcije projekta«, to lahko poda le prijavitelj projekta. Če je pa mišljeno mnenje banke o finančni sposobnosti prijavitelja za izvedbo takega projekta, pa lahko zatrdimo iz izkušenj, da banke niso pripravljene dajati mnenj, ali obljub da bodo projekt premostitveno financirale, dokler nosilec projekta nima veljavnega sklepa o odobritvi (v tem primeru sklep/odločba s strani MKGP). Še men je pričakovati kakršno koli jamstvo banke za finančno spremljanje projekta pred njegovo odobritvijo. Ta zahteva je ob oddaji NIP v praksi neizvedljiva.

6. če je v NIP vključen projekt, ki bi ga bilo možno sofinancirati preko drugih ukrepov iz 1., 2. in 3. osi PRP 2007–2013, mora nosilec projekta izpolnjevati pogoje kot jih za posamezen ukrep določa Uredba 1698/2005/ES, PRP 2007–2013 in členi veljavne uredbe v času oddaje NIP na MKGP, ki določajo pogoje za pridobitev sredstev, upravičene stroške in finančne določbe za posamezen ukrep.

103. člen (Spodbujanje medregijskega in čezmejnega sodelovanja)

Projekti spodbujanja medregijskega in čezmejnega sodelovanja morajo izpolnjevati naslednje dodatne pogoje:

1. projekt sodelovanja mora biti sestavni del NIP vseh sodelujočih LAS;
2. projekt sodelovanja mora vključevati vsaj dve delujoči LAS oziroma vsaj eno delujočo LAS pri sodelovanju s primerljivimi skupinami skladno z 39. členom Uredbe 1974/2006;
3. za prijavo projekta sodelovanja je treba predložiti originalni sporazum o sodelovanju vseh sodelujočih LAS oziroma primerljivih skupin skladno z 39. členom Uredbe 1974/2006;
4. sofinancirane aktivnosti projekta opredeljene v NIP morajo biti v celoti izvedene;
5. ne glede na sedmi odstavek 101. člena te uredbe, se ukrepa skladno s 57. členom Zkme-1 samo do tistega partnerja v projektu, ki je od projekta odstopil;
6. pri projektih spodbujanja čezmejnega sodelovanja se lahko sofinancira samo izdatke, ki se nanašajo na projektne aktivnosti, izvedene na območju Evropske unije. Vsaka sodelujoča LAS lahko uveljavlja podporo samo za svoje izdatke;

Pripomba LAS:

Opozarjamo, da je zaradi različnih sistemov izvajanja pristopa LEADER v različnih državah EU težko oz. skoraj nemogoče zagotoviti, da bo projekt sodelovanja sestavni del NIP vseh sodelujočih partnerjev. Primer: NIP-e s projekti za 2011 bomo LAS-i v Sloveniji vlagali predvidoma v 2011 oz. po sprejetju nove Uredbe, v ostalih državah EU, kjer imamo potencialne partnerje, so LIN-e oz. NIP-e ... pretežno že oddali oz. njihov sistem potrjevanja projektov ni enak našemu. S uvedbo pogoja iz 103. člena bi omejili izvajanje projektov sodelovanja.

104. člen (Vodenje LAS)

Stroški iz druge točke 98. člena te uredbe morajo nastati v povezavi z izvajanjem pristopa LEADER in administrativnim in finančnim upravljanjem LAS.

105. člen (finančne določbe)

(1) Sredstva se upravičencu izplačajo na podlagi vloženega zahtevka za izplačilo sredstev. Zahtevek LAS pripravi na predpisanem obrazcu, ki je v elektronski obliki dostopen na spletni strani MKGP.

(2) Pred vložitvijo posameznega zahtevka mora biti projekt, na katerega se zahtevek nanaša oziroma njegova faza, zaključena in vsi računi plačani. Zahtevku mora LAS priložiti:

1. originalne **izvode računov** ali overjene fotokopije računov, ki se LAS ne vračajo ali originalne izvode računov skupaj z njihovimi fotokopijami. V tem primeru bo MKGP fotokopije zadržal, originalne izvode računov pa po opravljenih kontrolah vrnil LAS,

Pripomba LAS:

Zaradi enoznačnega pojmovanja predlagamo spremembo besedli, kot je navedeno.

2. ~~originalna~~ dokazila o plačilih,

Pripomba LAS

Pri izpisovanju elektronskih potrdil (večina LAS posluje že prek e-bančništva) je pomojem »originalna« zelo neoprijemljiv. Zato predlagamo, da se za vse predložene listine, torej tudi za dokazila o plačilih, ki niso originali, v poročilu zahteva, da so interno overjene s strani odgovorne osebe oz. pripravljavca poročila.

Oblikovano: Barva pisave: Barva po meri(RGB(79;129;189))

3. poročilo o opravljenem delu, ki ga podpišeta nosilec projekta in odgovorna oseba LAS,

4. fotokopije vseh veljavnih pogodb ter aneksov k pogodbam,

5. pri gradbenih delih gradbeno situacijo, ki jo potrdijo pooblaščen nadzorni organ, nosilec projekta in LAS. Dokazil pod točko 2, 3,4 in 5 se upravičencu ne vrača.

(4) LAS za vsako posamezno fazo opredeljeno v NIP, lahko vloži največ en zahtevek; za namen ukrepa Vodenje LAS pa lahko vloga zahtevke za izplačilo sredstev največ trikrat letno.

(5) Za izplačilo sredstev upravičenci vlagajo zahtevke na MKGP, ki opravi administrativno kontrolo in nadzor iz 129. člena te uredbe ter po opravljenih kontrolah odobri zahtevke. MKGP pošlje ustrezne podatke za pripravo naloga za plačilo na ARSKTRP, ta pa sredstva izplača na transakcijski račun LAS, ~~ki je ločen podračun pri upravljavcu LAS.~~ Ob nakazilu sredstev LAS je AKTRP dolžna obvestiti prejemnika sredstev o višini in nazivu projekta, na katerega se nanaša izplačilo.

Pripomba LAS

Lokalne akcijske skupine imamo podračune odprte pri pooblaščenca, ki ni nujno upravljavec. Prosimo, da se ta navedba uskladi skladno s pripombami na člen 93. Največkrat LAS ne more ugotoviti, komu so izplačana sredstva namenjena in v kateri višini, kar terja dodatni čas za izplačilo končnim prejemnikom.

(6) Upravljavec LAS v primeru Izvajanja lokalnih razvojnih strategij opravlja funkcijo agenta, kar pomeni, da mora prejeta sredstva v roku dveh osemih delovnih dni prenakazati na račun nosilca projekta in oziroma partnerjev v projektu, opredeljenih v pogodbi med nosilcem projekta in LAS.

Komentar [G3]: Upravljavec LAS je enako zakoniti zastopnik.

Pripomba LAS

Glede na dosedanje izkušnje, se vršijo plačila za zahtevke s strani ARSKTRP ob koncu tedna, izplačilo prijaviteljem projekta je tako možno šele v naslednjem tednu. Predlagamo, da se ta rok podaljša na 8 dni od prejema nakazila na TRR LAS.

(7) Če zahtevku za izplačilo sredstev ni v celoti ugodeno se izda odločba o znižanju zahtevka. ~~S sklepom zavržena in z odločbo znižana sredstva zmanjšajo razpoložljiva sredstva tiste LAS, ki ji je bil tak pravni akt izdan, in se prištejejo nerazdeljenim sredstvom namenjenim ukrepom LEADER.~~

~~(8) Med nerazdeljena sredstva se šteje tudi ostanek sredstev iz sedmega odstavka tega člena, sedmega odstavka 101. člena in pete točke 103 člena te uredbe. Ta sredstva se z odločbo o dodelitvi dodatnih sredstev razdeli med 10 najuspešnejših LAS. Uspešnost LAS se določi glede na delež izplačanih dodeljenih sredstev na dan 30. 4. 2012.~~

~~Neizkoriščena sredstva ostanejo v kvoti LAS kot prerazporejena znotraj obstoječega NIP ali v naslednji NIP. Če LAS ni sposoben počrpati sredstev do 30. 4. 2012, se neizkoriščena sredstva razdelijo med ostale LAS.~~

Pripomba LAS

Menimo, da je takšen kaznovalni ukrep nepotreben in nekoristen. Veliko objektivih razlogov je možnih, ne po krivdi upravljavca LAS ali partnerstva, zato ne razumemo, zakaj bi bilo celotno območje LAS kaznovano z odvzemanjem sredstev.

(9) Za izvajanje ukrepov iz 96. člena te uredbe je v celotnem programskem obdobju namenjenih 33.760.006 evrov in sicer:

1. za izvajanje lokalnih razvojnih strategij do vključno 26.164.005 evrov;

~~2. za Spodbujanje medregijskega in čezmejnega sodelovanja do vključno 844.000 evrov;~~

Pripomba LAS

Nepotrebna določba.

3. za Vodenje LAS do vključno 6.752.001 evrov.

(10) Stopnja pomoči po posameznih ukrepih znaša za:

1. projekte v okviru ukrepa Izvajanje lokalnih razvojnih strategij do vključno 85 odstotkov vrednosti upravičenih stroškov projekta, razen v primeru zavarovanih območij, za katere se v skladu z Zakonom o zavarovanih območjih lahko omogoči višji delež sofinanciranja;

Pripomba LAS

Predlagamo spremembo, kot je predlagana zgoraj.

2. projekte v okviru ukrepa Spodbujanje medregijskega in čezmejnega sodelovanja do vključno 85 odstotkov vrednosti upravičenih stroškov;

3. za Vodenje LAS do vključno 85 odstotkov vrednosti upravičenih stroškov;

(11) Dodatne omejitve pri posameznih vrstah stroškov:

1. stroški dela za namen koordinacije in vodenja ~~in~~ izvedbe projekta se priznajo kot upravičeni, kadar predstavljajo do vključno 10 odstotkov skupnih upravičenih stroškov projekta. ~~Stroški dela se lahko v okviru izvedbe projekta uveljavljajo le v obliki sklenjenih avtorskih ali podjemnih pogodb, iz katerih mora biti jasno razvidno, za kateri namen je sklenjena pogodba;~~

Pripomba LAS

Vodenje in koordinacija projekta ni predmet avtorskega dela ali podjemnih pogodb. V kolikor prijavitelj uveljavlja stroške dela za vodenje in koordinacijo projekta in ima zaposlene osebe, ta strošek lahko dokazuje le s plačilno listo. Sklepanje podjemne pogodbe pa celo pogojuje, da oseba, ki opravlja delo preko podjemne pogodbe ni v delovnem razmerju z naročnikom ter ne opravlja samostojne dejavnosti (slednje velja samo za avtorsko pogodbo). Tovrstne aktivnosti ne morejo biti predmet avtorskih pogodb.

Stroške dela za vodenje in koordinacijo je mogoče uveljavljati na podlagi pogodbe o delovnem razmerju, sklepa o prerazporeditvi osebe na projekt s strani odgovorne osebe in časovnice.

Prijavitelj se lahko odloči tudi, da bo vodenje in koordinacijo poveril zunanjemu izvajalcu. Razlogov je lahko več (prijavitelj nima zaposlenih oseb, nima izkušenj s projektnim vodenjem), težave se pojavljajo predvsem pri nevladnem sektorju. Za tovrstno storitev lahko zunanji izvajalec izda račun ali pa se z njim sklene podjemna pogodba.

Upošteva naj se tudi, da lahko stroški dela nastajajo z izvajanjem aktivnosti v projektu, ki ne sodijo v sklop vodenja in koordinacije projekta. Skladno s to ugotovitvijo naj se dopolni 1. točka 98. člena.

2. stroški promocije in obveščanja javnosti o projektu, lahko predstavljajo do vključno 20 odstotkov skupnih upravičenih stroškov projekta;

3. prispevek v naravi, skladno s 54. členom Uredbe 1974/2006/ES, se prizna kot upravičen strošek, kadar predstavlja do vključno ~~15~~ 20 odstotkov ~~skupnih~~ upravičenih stroškov projekta;

Pripomba LAS

---

prispevek v naravi, skladno s 54. členom Uredbe 1974/2006/ES, se prizna kot upravičen strošek, kadar predstavlja do vključno 20 odstotkov skupnih upravičenih stroškov projekta;

4. splošni stroški, kot so študije izvedljivosti in strategije ter stroški, ki so neposredno povezani z izvedbo naložbe, kot so honorarji arhitektom, inženirjem in svetovalcem, stroški pridobivanja dokumentacije in dovoljenj, se priznajo kot upravičeni, kadar predstavljajo do vključno 10 odstotkov skupnih upravičenih stroškov projekta.

(12) Najnižji dodeljeni znesek podpore za posamezen projekt v okviru ukrepa Izvajanje lokalnih razvojnih strategij znaša 2.000 evrov, najvišji dodeljeni znesek podpore pa do vključno 200.000 evrov. V okviru ukrepa Spodbujanje medregijskega in čezmejnega sodelovanja najnižji znesek podpore za posamezno LAS znaša 2.000 evrov, najvišji znesek podpore pa do vključno 50.000 evrov.

(13) Pri projektih, ki bi jih bilo možno sofinancirati preko drugih ukrepov PRP 2007–2013 se sredstva dodelijo v skladu s shemami pomoči, ki veljajo za posamezen ukrep. Za projekte, ki jih ni možno sofinancirati preko drugih ukrepov PRP 2007–2013 in za projekte, katerih končni prejemnik sredstev ni občina, se pomoč dodeli na podlagi pravila de minimis. Končni prejemnik sredstev lahko pridobi največ do 200.000 evrov v obdobju zadnjih treh proračunskih let oziroma prejemniki sredstev, ki delujejo v cestnoprometnem sektorju, največ do 100.000 evrov v obdobju zadnjih treh proračunskih let.

Pripomba LAS

Ne postavljati ostrejših zahtev od »de minimis-a« samega. MKGP mora spoštovati zavezo iz sestanka z LAS (zapisnik) 30.7.2010 – Uveljavitev 4. Osi kot posebna shema državnih pomoči.

II. VLOGA IN POSTOPEK ZA PRIDOBITEV SREDSTEV ZA UKREPE 4. OSI

106. člen (obravnava NIP)

NIP je treba poslati priporočeno po pošti na naslov MKGP ali oddati na vložišču MKGP. NIP se vloga na predpisanem obrazcu, ki je v elektronski obliki objavljen na spletni strani MKGP. Iz

ovojnice mora biti razviden datum oddaje NIP, ki ga označi pošta oziroma vložišče MKGP in naslov vlagatelja.

107. člen
(oblika dodeljenih sredstev)

Sredstva za ukrepe LEADER se dodelijo v obliki nepovratnih sredstev.

108. člen
(omejitev sredstev)

(1) Upravičenec, ki je za iste upravičene stroške, kot jih navaja v zahtevku, že prejel sredstva državnega proračuna Republike Slovenije ali sredstva Evropske unije, do sofinanciranja teh stroškov ni upravičen.

(2) Ne glede na prejšnji odstavek se prispevek občin, ki so partnerice v LAS, v primeru Vodenja LAS z vidika Evropske unije ne šteje kot prejeta javna sredstva Republike Slovenije. Prav tako se kot prejeta javna sredstva Republike Slovenije z vidika Evropske unije ne šteje prispevek občin, v kolikor je občina nosilka ali partnerica v projektu, ampak se šteje kot lastni prispevek končnega prejemnika.

109. člen
(obveznosti upravičenca in končnega prejemnika sredstev)

(1) Končni prejemnik sredstev, ki prejme sredstva za določen projekt, še vsaj naslednjih pet let po zadnjem izplačilu sredstev ne sme uvajati bistvenih sprememb oziroma odtujiti naložbe, naložbe pa ne sme uporabljati v nasprotju z namenom dodeljenih sredstev, sicer mora vrniti prejeta sredstva z zakonitimi zamudnimi obrestmi.

(2) Kot bistvene spremembe se štejejo spremembe, ki:

1. bistveno vplivajo na naravo naložbe ali pogoje izvajanja ali ki dajejo gospodarski družbi ali javni instituciji neupravičeno prednost;
2. so posledica spremembe v naravi lastništva objekta ali prenehanja oziroma spremembe kraja sofinanciranja proizvodne dejavnosti.

(3) LAS mora na poziv MKGP poročati še pet let od prejema sredstev.

(4) LAS, objavi opis aktivnosti oziroma naložbe in znesek odobrenih javnih sredstev se objavi na spletnih straneh ~~ARSKTRP in MKGP~~.

Pripomba LAS

Predlagamo spremembo, kot je predlagana zgoraj.

(5) Določba prvega odstavka tega člena se ne uporablja ob višji sili, kakor je določeno s 47. členom Uredbe 1974/2006/ES.

(6) O višji sili ali izrednih okoliščinah mora LAS pisno obvestiti MKGP in predložiti ustrezne dokaze v desetih delovnih dneh od dneva, ko je LAS to zmožna storiti.

(7) LAS mora imeti za nakazilo dodeljenih sredstev odprt transakcijski račun v Republiki Sloveniji ter imeti ločen računovodski sistem ali ustrezne računovodske kode za vse transakcije, ki so povezane z dejavnostjo.

(8) LAS mora omogočiti dostop do dokumentacije o projektu ter omogočiti kontrolo projekta na kraju samem MKGP, ARSKTRP, revizijskemu organu in drugim nadzornim organom.

110. člen (vrnitev sredstev)

(1) Če končni prejemnik sredstev ne izpolni obveznosti iz odločbe o potrditvi NIP vključno z obveznostmi iz četrtega odstavka tega člena, končni prejemnik ni upravičen do kandidiranja za sredstva iz ukrepov politike razvoja podeželja, razen za kmetijsko okoljske ukrepe in ukrepe izravnalnih plačil za območja z omejenimi dejavniki po predpisih Evropske unije o razvoju podeželja, naslednjih pet let od dneva zadnje obveznosti iz odločbe o pravici do sredstev.

(2) Če končni prejemnik sredstev ne izpolni obveznosti iz odločbe o potrditvi NIP lahko MKGP uveljavi znesek neupravičeno izplačanih sredstev z zmanjšanjem pravice porabe sredstev LAS za preostalo obdobje, mora LAS v imenu končnega prejemnika v roku osmih dni od dneva vročitve odločbe za vračilo sredstev vrniti že prejeta sredstva skupaj z zakonitimi zamudnimi obrestmi.

Pripomba LAS

Predlagamo spremembo, kot je predlagana zgoraj.

(3) Določbo prejšnjega odstavka se ne uporablja, če je LAS pred potekom rokov o izpolnitvi obveznosti iz odločbe o pravici do sredstev ali pred potekom rokov za vložitev zahtevka za izplačilo sredstev obvestil MKGP o podaljšanju rokov, ki so v skladu s pogoji javnega razpisa in je MKGP vlogo v skladu s 54. členom ZKme-1 odobrilo.

(4) Kadar končni prejemnik sredstva uporablja v nasprotju z namenom, za katerega so mu bila dodeljena, ali ne izpolnjuje zahtev iz te uredbe in odločbe o potrditvi NIP ali je sredstva pridobil nezakonito na podlagi lažnih podatkov ali lažnih izjav, MKGP izda odločbo, s katero zahteva vračilo dodeljenih sredstev od LAS skupaj z zakonitimi zamudnimi obrestmi od dneva prejema sredstev.

(5) MKGP ter ARSKTRP lahko kadar koli ugotavljata dejansko stanje LAS in končnega prejemnika glede izpolnjevanja pogojev za ukrepe LEADER po tej uredbi.

Pripomba LAS

MKGP mora zavarovati interes lokalnega območja, tako da s tem določilom ne ogrozi izvajanja LRS (možnost likvidacije LAS zaradi tuje krivde).

111. člen (hramba dokumentacije)

LAS, ki pridobijo sredstva na podlagi te uredbe, morajo vso dokumentacijo, ki je bila podlaga za pridobitev sredstev, hraniti še najmanj pet let od dneva pridobitve sredstev.

XXVII. PREHODNE DOLOČBE

131. člen (dokončanje postopkov)

(1) Postopki, začeti na podlagi javnih razpisov, objavljenih na podlagi Uredbe o ukrepih 1., 3. in 4. osi Programa razvoja podeželja Republike Slovenije za obdobje 2007–2013 (Uradni list RS, št. 94/07), Uredbe o ukrepih 1., 3. in 4. osi Programa razvoja podeželja RS za obdobje 2007–2013 (Uradni list RS, št. 73/08 in 17/09) ter Uredbe o ukrepih 1., 3. in 4. osi Programa razvoja podeželja Republike Slovenije za obdobje 2007–2013 v letih 2010–2013 (Uradni list RS, št. 40/10), se dokončajo, v skladu v času kandidiranja na javni razpis veljavno Uredbo o ukrepih 1., 3. in 4. osi Programa razvoja podeželja Republike Slovenije za obdobje 2007–2013 (Uradni list RS, št. 94/07), Uredbo o ukrepih 1., 3. in 4. osi Programa razvoja podeželja RS za obdobje 2007–2013 (Uradni list RS, št. 73/08 in 17/09) in Uredbo o ukrepih 1., 3. in 4. osi Programa razvoja podeželja Republike Slovenije za obdobje 2007–2013 v letih 2010–2013 (Uradni list RS, št. 40/10).

(2) Ne glede na določbe prvega odstavka tega člena se za ukrepe iz XVIII poglavja – LEADER postopki, začeti na podlagi javnih razpisov, objavljenih na podlagi Uredbe o ukrepih 1., 3. in 4. osi Programa razvoja podeželja Republike Slovenije za obdobje 2007–2013 (Uradni list RS, št. 94/07) ter Uredbe o ukrepih 1., 3. in 4. osi Programa razvoja podeželja Republike Slovenije za obdobje 2007–2013 (Uradni list RS, št. 73/08 in 17/09), dokončajo v skladu z določbami te uredbe.

(3) Če mora upravičenec ali prevzemnik pri ukrepu Zgodnje upokojevanje kmetov – ukrep 113 v skladu z določbami javnih razpisov, predpisov ali odločb na podlagi nacionalnih shem državnih pomoči, Programa razvoja podeželja za Republiko Slovenijo 2004–2006, Uredbe o ukrepih 1., 3. in 4. osi Programa razvoja podeželja Republike Slovenije za obdobje 2007–2013 (Uradni list RS, št. 94/07), Uredbe o ukrepih 1., 3. in 4. osi Programa razvoja podeželja

RS za obdobje 2007–2013 (Uradni list RS, št. 73/2008 in 17/2009) ter Uredbe o ukrepih 1., 3. in 4. osi Programa razvoja podeželja Republike Slovenije za obdobje 2007–2013 v letih 2010–2013 (Uradni list RS, št. 40/2010) še določeno obdobje po prejemu odločbe o pravici do sredstev imeti ali ohranjati določeno velikost kmetijskih površin v uporabi, pa je pri kontroli ugotovljeno, da se je le ta glede na podatke registra kmetijskih gospodarstev zmanjšala oziroma spremenila, se zaradi te spremembe ne uporabijo določbe o sankcioniranju, v kolikor ta sprememba oziroma več takšnih sprememb, v celotnem obdobju, ki je lahko predmet kontrole ne presega odstopanj, ki jih določi minister z navodilom in ne vplivajo na merila in pogoje za izbor vlog ali dodelitev sredstev. Navodila se objavijo na spletni strani MKGP.

(4) Stroški nastali za namen Vodenje LAS se do veljavnosti te uredbe sofinancirajo do vrednosti upravičenih stroškov, kot je to določala pred uveljavitvijo te uredbe veljavna uredba in javna razpisa za izbor in potrditev LAS.

Na podlagi posredovanih mnenj LAS
osnutek dokumenta pripravila:

Kristina Ogorevc Račič,
Predsednica Komisije za izvajanje
programa LEADER v okviru DRSP